

ELE 3742 Marked, kriser og miljø

Studium

Valgkurs

Kursansvarlig

Atle Andreassen Raa

Institutt

Institutt for rettsvitenskap

Semester

Se studieplan for aktuelt studium

Studiepoeng

7,5

Undervisningsspråk

Norsk

Innledning

Kurset tar opp markedøkonomi som økonomisk system og ser på hva som er styrker og utfordringer med dette.

Utgangspunktet er Adam Smiths syn, slik han la det fram i sitt banebrytende verk *Nasjonenes Velstand* fra 1776. Deretter blir tankene om dette fra kjente økonomer helt fram til i dag presentert, både sterke tilhengere av markedøkonomi og de som har vært mer kritiske.

Det gjennomgreppe tema er markedøkonomiens muligheter og problemer knyttet til næringslivets, statens og det enkelte individs rolle og atferd i samfunnet. Moderne økonomisk teori som også vurderer markedets funksjoner ut fra aktørenes tilgang på informasjon og psykologiske faktorer blir også trukket inn. Markedøkonomiens globale og nasjonale utfordringer i dag, for eksempel kriser, miljø- og ressursutfordringer og inntektsfordeling vil bli drøftet i lys av de ideene som gjennomgås i kurset.

Læringsmål

Kunnskapsmål

Etter kurset skal studentene ha:

- Etablert kunnskap om hva som er de grunnleggende mekanismene i en markedøkonomi, slik Smith beskrev dette.
- Opparbeidet forståelse for hvilke forutsetninger som lå bak Smiths modell
- Tilegnet seg kjennskap til konsekvensene av ulik organisering av produksjons- og konsumsiden for hvordan markedene vil fungere.
- Tilegnet seg kjennskap til hvilke faktorer som kan påvirke en markedøkonomi over tid, spesielt effekten av ny teknologi og andre endringer i produksjonsbetingelser, samt i inntektsforhold og konsumvaner.
- Opparbeidet kunnskap om ulike syn på myndighetenes rolle i en markedøkonomi, for eksempel det å møte dagens ressurs- og miljøutfordringer på en best mulig måte.
- Etablert kjennskap til den rolle informasjon og kommunikasjon har for markedøkonomien, herunder effekten av assymetrisk informasjon i markedene.
- Etablert kjennskap til hvilke forutsetninger om atferd ligger bak handlinger i markedene, herunder full og begrenset rasjonalitet og den rolle økonomiske og sosiale insentiver kan spille.

Ferdighetsmål

Etter endt kurs skal studentene:

- Være i stand til å bedømme og drøfte markedøkonomiens sterke og svake sider sett ut fra ulike interesser i samfunnet.
- Kunne drøfte dagens økonomiske problemer og vurdere forslag til hvordan disse kan løses i lys av økonomisk teori.

Holdningsmål

- Studentene skal utvikle bevissthet om betydningen av økonomiske institusjoner, økonomisk organisering og økonomisk atferd for samfunn, bedriftene og den enkelte i samfunnet.
- Studentene skal utvikle evnen til ved hjelp av teori og praktisk kunnskap i kombinasjon å reflektere over hva som er konsekvensene for samfunnet, næringslivet og individene av ulike former for økonomisk organisering og menneskelig atferd i markedene.

Forkunnskaper

Ingen spesielle

Obligatorisk litteratur

Bøker:

Pressman, Steven. 2014. Fifty major economists. 3rd ed. Routledge

Artikkelsamling:

Atle Raa. 2012. Artikkelsamling til Marked, kriser og miljø. Handelshøyskolen BI. (Oversikt over artikler som inngår i artikkelsamlingen vil bli publisert på Its learning - og kan lastes ned elektronisk)

Anbefalt litteratur

Emneoversikt

1. Adam Smiths teori om den usynlige hånd og det frie marked.
2. David Ricardo, frihandel, komparative fortrinn og proteksjonisme
3. Alfred Marshall, Leon Walras og Vilfredo Pareto. Den nyklassiske teorien om fullkommen konkurranse
4. Thorstein Veblen og John K Galbraith. Kritikken av den nyklassiske teorien
5. Joan Robinson og teorien om ufullkommen konkurranse
6. John Maynard Keynes' teori om kriser og arbeidsledighet. Paul Krugman og nykeynesianismen.
7. Karl Marx og Joseph Schumpeters syn på hvorfor kriser oppstår.
8. Alfred Pigou og de senere miljøøkonomene.
9. Friedrich Hayek, Milton Friedman og de markedsvennlige økonomene i etterkrigstiden
10. Joseph Stiglitz og Georg Akerlof. Konsekvensen av mangel på informasjon i markedene.
11. Robert Shiller og Hyman Minsky. Om årsaken til finanskrisen i 2008.
12. Daniel Kahneman: Begrenset rasjonalitet

Dataverktøy

Det benyttes ingen spesielle dataverktøy i kurset.

Læreprosess og tidsbruk

Kurset vil bli gjennomført med en kombinasjon 2 samlinger á 6 timer, gruppeoppgaver, samt veiledning. I tillegg til dette vil det være et undervisningsopplegg på Itslearning hvor det vil bli tilrettelagt elektroniske læringsressurser på tvers av alle BI Campuser.

Studentene skal i løpet av kurset jobbe med praktisk/empirisk problemstillinger og analysere disse ved hjelp av teorier og modeller fra pensum. Det legges opp til nettbaserte aktiviteter og deltakelse i nettbaserte diskusjoner.

Som et virkemiddel for å fremme motivasjon og læring vil undervisningen baseres på elektroniske mapper og deltakelse i kurset. Nøyaktig tidspunkt og oppgavetekst for innleveringer/publiseringer oppgis ved kursstart.

Anbefalt tidsbruk for studentene:

Aktivitet	Timebruk
Deltakelse på samlinger	12
Forberedelse til forelesning / lese litteraturen	75
Selvstudium og gruppeoppgaver	75
Mappeinnlevering	38
Anbefalt tidsbruk totalt	200

Ressursbruk

12 timer - 2 samlinger á 6 timer

15 timer - Veiledning

18 timer - Læreprosessen på Itslearning

45 timer totalt

Eksamen

Karakter i kurset er basert på mappeevaluering. Studentene skal på Itslearning utvikle en systematisk sett av oppgaver som viser innsats, prosess, fremdrift, og refleksjon. Arbeidene i den elektroniske mappen skal i slutten av semesteret skrives ut og leveres for sensur. Den endelige innleveringen skal bestå av følgende elementer:

Deloppgave I

Deloppgave II

Deloppgave III

Mappeinnleveringen kan gjøres individuelt eller i grupper på inntil tre studenter. Oppgaven skal være på maks 25 sider.

Eksamenskode(r)

ELE 37422 - Mappeevaluering som teller 100 % for å oppnå karakter i ELE 3742 Marked, kriser og miljø - 7,5

studiepoeng.

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler tilatt.

Kontinuasjon

For valgekurs tilbys normalt kontinuasjonseksamen ved neste gjennomføring av kurset. Dersom et valgekurs utgår eller ikke blir satt i gang i det semesteret det tilbys, vil det bli tilbudt kontinuasjonseksamen i kursets normale semester.

Kontinuasjon for ELE 37421- Individuell skriftlig eksamen, 100 % tilbys siste gang høsten 2016.

Tilleggsinformasjon